

Kwaliteitskaart Wijs! – O&K – Time-out, schorsen en verwijderen

Kaart	Kwaliteitskaart Wijs! – O&K – Time-out, schorsen en verwijderen
Eigenaar	Staffunctionaris Onderwijs & Kwaliteit
Versie	Vastgeste: Januari 2023 Instemming GMR: Juni 2023 Evalueren en bijstellen: 2025

Inleiding

Het bevoegd gezag van Wijs!, gelet op de bepalingen van de Wet op het Primair Onderwijs, gehoord de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad, heeft de regeling 'Time-out, schorsen en verwijderen' zoals beschreven in dit document vastgesteld.

Definities

1. **School:** Een school, die onder het bevoegd gezag staat van Wijs!, hierna te noemen het bevoegd gezag;
2. **Ouder(s):** De ouder(s), voogd(en) of verzorger(s) van de leerling;
3. **Het bevoegd gezag, CvB:** Het College van Bestuur (CvB) van Wijs!;
4. **Directeur, schooldirecteur:** De directeur van een school, behorend bij Wijs!;
5. **Staffunctionaris O&K:** Staffunctionaris Onderwijs & Kwaliteit van Wijs!;
6. **WPO:** Wet op het Primair Onderwijs;
7. **Aanmelden:** Een ingediende aanvraag ter verkrijging van een besluit omtrent de toelating van het kind als leerling bij de school van voorkeur, op grond van artikel 40, lid 2 WPO. Een kind dat is aangemeld, is nog niet direct toegelaten. De school heeft, zodra de formele aanmelding heeft plaatsgevonden, zorgplicht;
8. **Toelaten:** De directie van de school beslist na onderzoek van het dossier van de aangemelde leerling of de leerling kan worden toegelaten. Als de leerling wordt toegelaten en de ouders aan hebben gegeven hier gebruik van te maken, kan de leerling worden ingeschreven;
9. **Inschrijven:** Het opnemen van de naam van de aangemelde leerling in de leerlingenadministratie van de school zodra een toelatingsbesluit is genomen en ouders hebben aangegeven hiervan gebruik te maken (artikel 40b, lid 1 WPO). Zodra de leerling bij een andere school is ingeschreven, is er wettelijke grond (en niet verplicht toestemming van ouders meer nodig) voor het delen van het Onderwijskundig Rapport (OKR).
10. **OKR:** Onderwijskundig rapport;
11. **TLV:** Toelaatbaarheidsverklaring;
12. **SWV:** Samenwerkingsverband;
13. **Zorgplicht:** Bij verwijdering van een leerling, heeft de school waar de leerling is aangemeld, zorgplicht. Dit betekent dat de leerling pas uitgeschreven kan worden, als een andere school (schriftelijk) heeft aangegeven bereid te zijn de leerling toe te laten (WPO, Artikel 40, lid 11). Dit is een voorwaarde voor verwijdering.
14. **GPO:** Geschillencommissie passend onderwijs.

Time-out

Omschrijving

Van een time-out is sprake wanneer de leerling maximaal één dag of korter het recht op deelname aan het onderwijs wordt ontzegd. Het betreft een snelle, informele maatregel in een acute situatie. Een time-out zal veelal gedurende een schooldag worden opgelegd en geldt voor de rest van die desbetreffende schooldag. De mogelijkheid om een leerling een time-out te geven is een interne beleidsregel welke niet in de wet is vastgelegd. Dit in tegenstelling tot de schorsing die wel aan wettelijke voorwaarden is gebonden.

Grond

Grond voor een time-out is ontoelaatbaar gedrag of een ernstig incident dat het in het belang van de leerling en/of de school noodzakelijk maakt de leerling voor de duur van maximaal één dag niet aan de les te laten deelnemen en op

school te laten komen.

Situaties om over te gaan tot een time-out zijn:

- Er is bijvoorbeeld sprake van: fysiek geweld/pesten/chantage/discriminatie. Medeleerlingen en/of medewerkers voelen zich op school niet meer veilig omdat een leerling fysiek geweld gebruikt, pest, treitert, misbruik maakt van macht, bedreigt, chanteert, discrimineert, of aanwijzingen van leraren en/of schooldirectie negeert;
- Een leerling maakt zich schuldig aan vandalisme, vernielt of beschadigt zaken of vervuult deze zeer buitensporig.

Gronden voor het opleggen van een time-out kunnen, indien door de school gewenst, op schoolniveau verder gespecificeerd worden (zolang passend binnen deze kwaliteitskaart).

Procedure

1. Binnen Wijs! is de directeur bevoegd een time-out op te leggen. Als de directeur niet aanwezig is, kan een time-out (onder eindverantwoordelijkheid van de directeur) door de schoolleider worden opgelegd. Indien de time-out wordt opgelegd, wordt het CvB en Staffunctionaris Onderwijs & Kwaliteit (O&K) hiervan per mail in kennis gesteld.
2. De duur van de time-out bedraagt maximaal één dag.
3. De ouders worden zo spoedig mogelijk mondeling gemotiveerd in kennis gesteld van het opleggen van de time-out en de grond daarvoor. De ouders dienen zo spoedig mogelijk de zorg voor hun kind van de school over te nemen. Zolang de zorg over de leerling niet aan de ouders kan worden overgedragen, moet de school maatregelen nemen om passende zorg voor de leerling buiten de school te realiseren. De school stelt de leerling in staat, bijvoorbeeld door het opgeven van huiswerk, te voorkomen dat deze een achterstand oploopt.
4. De directeur deelt het toepassen van de time-out en de grond daarvoor na mondelinge toelichting, schriftelijk per mail aan de ouders mee. De mail wordt opgeborgen in het leerlingendossier.
5. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek. Dit gesprek dient op korte termijn plaats te vinden (bij voorkeur dezelfde dag, uiterlijk binnen 3 werkdagen). Hierbij zijn de leraar en degene die de time-out heeft opgelegd (schoolleider of directeur) aanwezig. Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt, dat 'voor akkoord of gezien' getekend wordt door de ouders en aan het leerlingendossier toegevoegd. Bij leerlingen in de bovenbouw heeft de voorkeur dat de leerling ook bij het gesprek aanwezig is. In dat geval tekent ook de leerling voor gezien, door zijn/haar naam onder het verslag te schrijven.

Schorsen

Omschrijving

Van schorsing van een leerling is sprake wanneer de leerling tijdelijk, maximaal 1 week = 5 schooldagen, het recht op deelname aan het onderwijs wordt ontzegd (WPO, artikel 40). Wanneer de ontzegging van de deelname aan het onderwijs maximaal één dag omvat, betreft het geen schorsing maar een time-out. Het besluit over te gaan tot schorsing van een leerling kan niet door een directeur genomen worden, maar door het CvB.

Grond

1. Wanneer ernstig onaangepast gedrag en/of uitingen van de leerling* (binnen of buiten de school) leidt tot ontwrichting van het onderwijsproces en/of wanneer de veiligheid in/op school in het geding is.
2. Een (andere) grond die het in het belang van de school en/of de school dringend noodzakelijk maakt dat de leerling tijdelijk niet deelneemt aan de les of niet op school komt.

* Ernstig onaangepast gedrag van de leerling

Als het gedrag van de leerling **ontwrichtend** en/of **grensoverschrijdend** is waardoor het de veiligheid, de kwaliteit en/of de continuïteit van de onderwijsprocessen ernstig negatief beïnvloedt kan een leerling worden geschorst. Onder **ontwrichtend** gedrag van een leerling kan, maar niet uitsluitend, worden verstaan dat een leerling niet ontvankelijk is voor begeleiding en correctie, een leerling verhoogd prikkelbaar is of als de leerling bij herhaling storend gedrag vertoont. Onder **grensoverschrijdend** gedrag van een leerling kan, maar niet uitsluitend, gedacht worden aan gedrag dat ernstig in strijd is met de reguliere fatsoensnormen, agressief gedrag als uiting van boosheid of om een bepaald doel te bereiken, zoals:

1. Verbaal geweld (zoals bedreigen, schreeuwen, schelden)

2. Fysiek geweld (schoppen, slaan gooien met spullen)

Toelichting op twee genoemde gronden voor schorsing:

Ad 1. Hierbij kan, maar dit is niet uitsluitend het geval, gedacht worden aan herhaalde driftbuien of mishandeling van een medeleerling. Het kan hier gaan om een enkele actie, maar ook om een herhaalde actie of om een gedragspatroon. Te denken valt bijvoorbeeld, maar dit is niet uitsluitend het geval, aan de bedreiging van een medeleerling, een ouder of medewerker van de school.

Ad 2. Andere gronden kunnen bijvoorbeeld zijn: bezit van wapens of vuurwerk, herhaalde les- /ordeverstoring, diefstal, stelen, afpersing, bedreiging, geweldpleging, het gebruik van en/of handel in drugs of in gestolen goederen.

Procedure

1. De formele bevoegdheid tot schorsing van een leerling ligt bij het CvB. De directeur geeft het CvB en Staffunctionaris O&K per mail een melding van zijn wens tot schorsing over te gaan met opgave van redenen én er vindt een gesprek plaats tussen het CvB, directeur en Staffunctionaris O&K.
2. Het CvB kan op grond van artikel 40c, lid 1 WPO een leerling voor langer dan 1 dag, doch maximaal een week met opgave van redenen (zie stap 4) schorsen.
3. Schorsing vindt plaats na overleg met de leerling, de ouders en de groepsleraar, tenzij het in het belang van de school en/of de leerling noodzakelijk is om de schorsing met onmiddellijke ingang te laten ingaan. In dat geval vinden de in de eerste zin genoemde overleggen in ieder geval zo spoedig mogelijk plaats (schorsing kan in dat geval dus al ingaan).
4. Het CvB deelt het besluit tot schorsing schriftelijk (zie modelbrief schorsing) aan de ouders mee. In het besluit worden de redenen voor schorsing onderbouwd, de aanvang en de tijdsduur vermeld, samen met eventuele andere genomen maatregelen. De school stelt de leerling in staat, bijvoorbeeld door het opgeven van huiswerk en het laten deelnemen aan toetsmomenten (buiten de groep in school), te voorkomen dat deze een achterstand oploopt.
5. Alvorens ouders de schorsingsbrief te sturen, zoekt het CvB telefonisch contact met de Inspectie van het Onderwijs (doel = informeren). De brief aan ouders wordt vervolgens aangetekend met bericht van ontvangst, per gewone post en gelet op de spoedeisendheid, per e-mailbericht verzonden.
6. De schorsing (langer dan één dag, anders wordt gesproken over time-out) dient vervolgens onverwijld schriftelijk gemeld te worden door het CvB bij de Inspectie van het Onderwijs met opgave van redenen. Deze melding wordt in samenwerking met de school in het InternetSchoolDossier (ISD) gedaan door de Staffunctionaris O&K. Een afschrift van de desbetreffende schorsingsbrief wordt toegevoegd bij de schriftelijke melding. Hierdoor wordt voldaan aan artikel 40c, lid 3 WPO. Als bijlage bij deze kwaliteitskaart is een overzicht opgenomen van de in het ISD gevraagde informatie.
7. De leerplichtambtenaar hoeft bij een schorsing niet geïnformeerd te worden.
8. De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek met de directeur en Staffunctionaris O&K. Dit gesprek dient op korte termijn plaats te vinden (bij voorkeur dezelfde dag). Doel van dit gesprek is de reden van schorsing (nogmaals) met ouders te bespreken, afspraken te maken ter voorkoming van schorsing in het vervolg en afspraken te maken over het huiswerk dat de leerling gedurende de schorsing krijgt. Ook wordt met ouders besproken dat de procedure tot verwijdering van de leerling ingezet kan worden, wanneer gedrag niet verandert. Benoemt hierbij wordt wel dat verwijdering altijd een besluit is van het CvB. Van de aanleiding tot schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt, dat 'voor akkoord of gezien' getekend wordt door de ouders en in het leerlingendossier wordt opgeborgen.

Verwijderen

Omschrijving

Nadat blijkt dat meerdere interventies niet het beoogde effect hebben, kan verwijdering als uiterste maatregel worden toegepast (WPO, Artikel 40, lid 11). Verwijdering kan ook worden toegepast als onmiddellijke maatregel naar aanleiding van een ernstig incident of grensoverschrijdend gedrag. Van verwijdering van een leerling is sprake wanneer het **CvB** besluit een leerling de verdere toegang tot de school te onttrekken. Het besluit over te gaan tot verwijdering van een leerling kan niet door een directeur genomen worden.

Grond

In hoofdlijnen zijn er vier gronden op basis waarvan het CvB kan besluiten tot verwijdering van de leerling over te gaan:

1. Ernstig onaangepast gedrag van de leerling*, waardoor de leerling een ernstige bedreiging vormt van de orde, rust en/of veiligheid op school.
2. Ernstig onaangepast gedrag van de ouder(s) van de leerling*, waardoor de ouders een ernstige bedreiging vormen voor de orde, rust en/of veiligheid op school.
3. Een onherstelbaar verstoorde relatie tussen school en ouders.
4. Handelingsverlegenheid, dat wil zeggen het niet in voldoende mate tegemoet kunnen komen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

* Ernstig onaangepast gedrag van de leerling of de ouder(s) van de leerling

Als het gedrag van de leerling of van de ouder(s) **ontwrichtend** en/of **grensoverschrijdend** is waardoor het de veiligheid, de kwaliteit en/of de continuïteit van de onderwijsprocessen ernstig negatief beïnvloedt kan een leerling worden verwijderd. Onder **ontwrichtend** gedrag kan, maar niet uitsluitend, worden verstaan dat een leerling niet ontvankelijk is voor begeleiding en correctie, een leerling verhoogd prikkelbaar is of als de leerling bij herhaling storend gedrag vertoont. Onder **grensoverschrijdend** gedrag van een leerling of ouder(s) kan, maar niet uitsluitend, gedacht worden aan gedrag dat ernstig in strijd is met de reguliere fatsoensnormen, agressief gedrag als uiting van boosheid of om een bepaald doel te bereiken, zoals:

1. Verbaal geweld (zoals bedreigen, schreeuwen, schelden) en/of
2. Fysiek geweld (schoppen, slaan gooien met spullen)

Toelichting bij de vier genoemde gronden voor verwijdering:

Ad 1. Te denken valt bijvoorbeeld, maar dat is niet uitsluitend het geval, aan herhaalde driftbuien of mishandeling van een medeleerling.

Ad 2. Zo kan gedacht worden aan bedreiging van medeleerling of een medewerker van de school.

Ad 3. Dit is bijvoorbeeld het geval als ouders aangeven geen vertrouwen in school meer te hebben.

Ad 4. Het CvB zal dienen te onderzoeken of de leerling, in het belang van de leerling en de onbelemmerde voortgang van het onderwijs, nog langer op de school te handhaven is. Daarbij is een rapport van een onafhankelijke deskundige noodzakelijk. Als ouders de school geen toestemming geven de ondersteuningsbehoeften van de leerling te onderzoeken of weigeren informatie die kan helpen bij het in kaart brengen van de ondersteuningsbehoeften van de leerling te delen, kan de school daardoor handelingsverlegen raken (hetgeen grond is voor verwijdering).

Bij verwijdering van een leerling, heeft de school waar de leerling staat ingeschreven, **zorgplicht**. Dit betekent dat de leerling pas uitgeschreven kan worden, als een andere school (schriftelijk) heeft aangegeven bereid te zijn de leerling toe te laten (WPO, Artikel 40, lid 11). Dit is een voorwaarde voor verwijdering.

Procedure

Verwijdering van een leerling is een maatregel die het CvB slechts in het uiterste geval en pas na zeer zorgvuldige afweging kan nemen. Bij de beslissing tot verwijdering moet volgens de wettelijke vastgestelde procedures worden gewerkt:

1. De directeur geeft per mail een signaal (met opgaaf van reden) af aan het CvB en de staffunctionaris O&K, waarin hij vraagt om een verwijdering van een leerling door het CvB. De schooldirecteur deelt het dossier (waaronder indien van toepassing het OPP, zie ook punt 4) met Staffunctionaris O&K.
2. De Staffunctionaris O&K neemt het dossier door met de schooldirecteur. Staffunctionaris O&K laat het dossier juridisch controleren. NB: De school heeft zorgplicht: Zonder de schriftelijke bereidheid van een andere school de leerling toe te laten kan een leerling niet verwijderd worden (WPO, Artikel 40, lid 11), zie ook punt 11.
3. Als Staffunctionaris O&K en de jurist genoeg grond zien voor verwijdering, wordt deze mogelijkheid verder met het CvB besproken en onderzocht. Hierover wordt dan met het CvB, staffunctionaris O&K en de directeur een gesprek gevoerd. Voordat het CvB tot verwijdering van een leerling besluit, hoort het CvB de betrokken groepsleraar.
4. Na het horen van de groepsleraar, worden ouders gehoord door het CvB. Staffunctionaris O&K is ook bij dit gesprek aanwezig. De ouders worden schriftelijk uitgenodigd voor een gesprek (zie modelbrief voornemen tot verwijdering). In dit gesprek worden de redenen tot voornemen verwijdering besproken en de opvattingen van ouders besproken. Indien het voornemen bestaat om de leerling -gedurende de looptijd van de besluitvorming en het zoeken naar een andere

school- te schorsen, worden de ouders ook over dit voornemen gehoord. NB. Uit een uitspraak van de rechter blijkt dat nooit langer dan een week geschorst kan worden. Gedurende de periode van een voornemen tot verwijdering kan dus niet langer dan maximaal een week worden geschorst (WPO, artikel 40c, lid 1). Alternatief op dit moment voor overbrugging is om de leerling tijdelijk in een andere groep onderwijs te geven of onderwijstijd (na toestemming van Leerplicht en de Inspectie van het Onderwijs) te verkorten (met vervangend huiswerk/onderwijs). Er wordt gesproken over het verdere verloop/vervolg van de procedure. Er wordt van dit gesprek verslag gemaakt, dat 'voor akkoord of gezien' getekend wordt door de ouders en in het leerlingendossier wordt opgeborgen.

5. In het geval tot verwijdering wordt overgegaan wegens handelingsverlegenheid, dan dient er altijd een volledig ontwikkelingsperspectief (OPP) in het leerlingdossier aanwezig te zijn waarmee daadwerkelijk is gewerkt. De handelingsverlegenheid dient namelijk onder meer te blijken uit dit OPP. Alleen in het geval dat een OPP niet gezamenlijk kan worden opgesteld doordat de ouders hun medewerking niet geven kan uiteindelijk worden volstaan met een eenzijdig OPP, waarvan de uitvoering door dit gebrek aan medewerking stopt. Wel dient de inhoud van het OPP dan met ouders gedeeld te zijn.

6. De ouders ontvangen van het CvB schriftelijk een gemotiveerd besluit tot verwijdering waarbij wordt gewezen op de mogelijkheid om binnen zes weken schriftelijk bezwaar te maken tegen het besluit. De brief wordt aangetekend met bericht van ontvangst en per gewone post verzonden. De termijn waarop de leerling feitelijk wordt verwijderd hangt af van de omstandigheden. De bezwaartermijn hoeft niet afgewacht te worden, de feitelijke verwijdering kan al in gaan.

7. De leerplichtambtenaar en de Inspectie van het Onderwijs ontvangen van het CvB een afschrift van de brief waarin de verwijdering met ouders wordt gecommuniceerd. Ook wordt melding gedaan in het InternetSchooldossier. Het CvB meldt het besluit tot verwijdering van de leerling terstond, doch uiterlijk binnen zeven dagen aan de leerplichtambtenaar (Leerplichtwet, artikel 8, lid 1).

8. Indien ouders bezwaar maken hoort het CvB hen over dit bezwaarschrift.

9. Het CvB neemt binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift een besluit (zie Modelbrief besluit na bezwaarschrift). Dit besluit wordt zowel per gewone post als aangetekend met bericht van ontvangst aan de ouders verzonden. Naar aanleiding van dit besluit kunnen ouders een verzoek indienen bij de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO). Daarnaast kunnen ouders zich tot de civiele rechter wenden. Wijs! geeft bijzonder onderwijs, dus ouders worden er op gewezen dat de bestuursrechter niet bevoegd is, maar de civiele rechter.

10. Definitieve verwijdering vindt pas plaats nadat een andere school bereid is de leerling toe te laten (WPO, Artikel 40, lid 11). Onder "andere school" kan (als er een toelaatbaarheidsverklaring door het samenwerkingsverband is afgegeven) ook worden verstaan een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs. Dit is een resultaatsverplichting. Ouders hoeven het niet eens te zijn met deze school, er moet alleen een school zijn die schriftelijk heeft bevestigd bereid te zijn de leerling toe te laten. Zonder de bereidheid van een andere school de leerling toe te laten, kan de leerling dus niet verwijderd worden.

11. Ook na definitieve verwijdering wordt Leerplicht en de Inspectie van het Onderwijs op de hoogte gesteld (WOT, artikel 3, lid, sub a, lid 1).

Dossiervorming

De schooldirecteur is verantwoordelijk voor het bijhouden van het dossier, waarin wordt opgenomen welke problemen zijn opgetreden, wat de school eraan gedaan heeft om deze op te lossen en om de verwijdering van de leerling te voorkomen. In het dossier bevindt zich - behoudens in het geval het daarmee beoogde doel daarmee niet (meer) bereikt kan worden - een afschrift van de schriftelijke waarschuwing van de school aan de (ouders van de) leerling waarbij gewezen wordt op mogelijke verwijdering als de aan de verwijdering ten grondslag liggende grond aanhoudt. Ook heeft de school afschriften van alle brieven die zijn aangegeven bij de procedure voor verwijdering. De zienswijze van ouders bijvoorbeeld maakt een belangrijk onderdeel uit van het dossier.

Bijlagen

Bijlage I: Omgaan met ernstig onaangepast gedrag van de ouder(s) van een leerling

Bijlage II: Modelbrieven

Bijlage III: Gevraagde informatie redenen schorsing ISD

